

OBSAH

Úvod	13
Přehled významných změn v účetních předpisech a účetní závěrce v roce 2016	15
I. Kategorie účetních jednotek a jejich povinnosti	15
II. Účetní závěrka, výroční zpráva, rozsah, obsahová náplň a povinnost zveřejňování	18
III. Audit účetní závěrky	19
IV. Skupiny účetních jednotek a povinnost konsolidace	20
V. Použití účetních metod a způsobů oceňování	20
I. Výklad k zákonu o účetnictví	22
1. Legislativní úprava účetnictví v České republice a navazující právní předpisy pro podnikatele	22
1.1 Zákon o účetnictví.....	22
1.2 Prováděcí vyhláška k podvojnému účetnictví pro podnikatele	25
1.3 České účetní standardy	26
1.4 Vazba účetnictví na obchodní právo	27
1.5 Vztah zákona o daních z příjmů k účetnictví.....	29
2. Vymezení účetních jednotek a jejich členění do kategorií	35
2.1 Účetní jednotky a vedení podvojného účetnictví podnikatelů	35
2.2 Členění účetních jednotek do kategorií - účetní povinnosti a osvobození	37
2.2.1 Kategorie účetních jednotek	37
2.2.2 Základní účetní povinnosti účetních jednotek podle kategorií a případné úlevy.....	41
3. Základní účetní povinnosti a zásady při vedení podvojného účetnictví.....	43
3.1 Základní povinnosti při vedení podvojného účetnictví.....	43
3.2 Účetní metody, účetní principy a zásady.....	45
4. Účetní období a zdaňovací období	50
4.1 Účetní období.....	50
4.2 Zdaňovací období.....	53

5. Povinnost vedení účetnictví, otevírání a uzavírání účetních knih.....	55
5.1 Povinnost vedení účetnictví (vznik a zánik)	55
5.2 Otevírání účetních knih	58
5.3 Uzavírání účetních knih	59
6. Rozsah vedení účetnictví a účetní knihy.....	61
6.1 Rozsah vedení účetnictví.....	61
6.2 Účetní knihy a účtové rozvrhy v soustavě podvojného účetnictví.....	63
7. Účetní závěrka a rozsah sestavení účetní závěrky	64
8. Účetní záznamy, účetní doklady a další písemnosti	66
8.1 Účetní záznamy	66
8.2 Účetní doklady	70
8.3 Úschova účetních písemností a dalších účetních záznamů	73
9. Oceňování v účetnictví	74
9.1 Obecně.....	74
9.2 Ocenění k okamžiku uskutečnění účetního případu (v průběhu roku)....	75
9.3 Ocenění k rozvahovému dni	78
10. Inventarizace majetku a závazků.....	81
10.1 Pojem inventarizace	81
10.2 Periodické a průběžné inventarizace	84
10.3 Inventarizační rozdíly	85
11. Odpovědnost za vedení účetnictví a pokuty (sankce) za porušení zákona o účetnictví.....	85

II. Účetní metody a postupy účtování při vedení podvojného účetnictví podnikatelů

90

1. Charakteristika vyhlášky o vedení podvojného účetnictví pro podnikatele.....	90
1.1 Předmět prováděcí vyhlášky.....	90
1.2 Účetní jednotky podléhající vyhlášce	90
1.3 Struktura a obsah prováděcí vyhlášky	91
2. Struktura směrné účtové osnovy pro podnikatele podle vyhlášky a účtový rozvrh.....	92
2.1 Členění a formální uspořádání směrné účtové osnovy pro podnikatele	92
2.2 Účtový rozvrh účetní jednotky	94

3.	Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek	108
3.1	Třídění a vykazování dlouhodobého hmotného majetku v účetnictví ...	108
3.2	Pozemky, stavby a technické zhodnocení.....	111
3.2.1	Nemovitě věci	111
3.2.2	Právo stavby	113
3.2.3	Den uskutečnění převodu vlastnictví k nemovité věci	116
3.2.4	Technické zhodnocení staveb a jiného dlouhodobého majetku	116
3.2.5	Uvedení dlouhodobého hmotného majetku do užívání a zařazení do aktiv	118
3.3	Dlouhodobý nehmotný majetek	120
3.3.1	Vymezení, třídění a vykazování dlouhodobého nehmotného majetku v účetnictví	120
3.3.2	Povolenky na emise a preferenční limity	123
3.4	Vlastnické právo a ekonomické vlastnictví dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku v účetnictví.....	126
3.5	Ocenění dlouhodobého hmotného i nehmotného majetku	128
3.5.1	Ocenění pořizovací cenou	128
3.5.2	Ocenění vlastními náklady.....	133
3.5.3	Ocenění reprodukční pořizovací cenou	133
3.6	Pořízení, odpisování a vyřazení dlouhodobého majetku.....	134
3.7	Prodej - nákup - pacht obchodního závodu	143
3.7.1	Nákup obchodního závodu (z pohledu kupujícího)	143
3.7.2	Prodej obchodního závodu (z pohledu prodávajícího)	148
3.7.3	Pacht obchodního závodu.....	149
3.8	Analytická evidence dlouhodobého majetku	150
4.	Zásoby	151
4.1	Obecná část.....	151
4.2	Oceňování zásob	153
4.2.1	Nakupované zásoby	153
4.2.2	Zásoby vytvořené vlastní činností	154
4.2.3	Testování na snížení hodnoty zásob	156
4.3	Způsoby a postupy účtování zásob	157
4.3.1	Způsob A evidence zásob	157
4.3.2	Způsob B evidence zásob.....	159
4.3.3	Inventarizace a manka a škody.....	160
5.	Dlouhodobý a krátkodobý finanční majetek (cenné papíry, podíly, směnky, zlato a drahé kovy)	162
5.1	Klasifikace cenných papírů v účetnictví a jejich zachycení v účetnictví	162

5.2	Ocenění cenných papírů a obchodních podílů.....	167
5.2.1	Ocenění cenných papírů a podílů k okamžiku pořízení, resp. nabytí.....	167
5.2.2	Ocenění cenných papírů a podílů ke konci rozvahového dne	168
5.3	Způsob vypořádání rozdílu z ocenění k rozvahovému dni	171
5.3.1	Cenné papíry k obchodování a ostatní (realizovatelné) cenné papíry	171
5.3.2	Vypořádání rozdílu z ocenění ekvivalencí u majetkových účastí	173
5.4	Účtování a vykazování výnosů z cenných papírů a podílů	175
5.4.1	Výnosy z majetkových cenných papírů a podílů	175
5.4.2	Výnosy (úroky) z dluhových cenných papírů	176
5.5	Praktická část - účtování o cenných papírech	177
5.6	Směnky	179
5.6.1	Směnky - jejich oceňování ke dni nákupu či vystavení směnky a k rozvahovému dni	180
5.6.2	Prodej, resp. postoupení směnek, eskont a úročení	181
5.7	Zlato, drahé kovy a drahé kameny	184
6.	Zúčtovací vztahy - pohledávky a závazky	185
6.1	Obecná část	185
6.2	Oceňování pohledávek a závazků	186
6.3	Zánik závazků a pohledávek	187
6.4	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	188
6.5	Dohadné účty aktivní a pasivní	189
6.6	Účetní opravné položky k pohledávkám po lhůtě splatnosti	193
6.7	Zákonné opravné položky k pohledávkám po splatnosti a odpis pohledávek.....	194
6.7.1	Základní východiska pro daňový postup při odpisu a tvorbě zákonných opravných položek	194
6.7.2	Odpis pohledávek	195
6.7.3	Základní režimy pro tvorbu a čerpání zákonných opravných položek k pohledávkám vzniklých v letech 1994 až 2016	196
6.7.4	Tvorba a čerpání zákonných opravných položek k nepromlčeným pohledávkám vzniklých po roce 2013.....	197
6.8	Vklady pohledávek do dceřiné společnosti	202
7.	Náklady, výnosy a jejich časové rozlišení	204
7.1	Náklady, výnosy a výsledek hospodaření	204
7.2	Časové rozlišení nákladů a výnosů	205
7.2.1	Obecná část	205
7.2.2	Časové rozlišení nákladů a výnosů	206

8. Rezervy	211
8.1 Obecná část	211
8.2 Záonné rezervy	212
8.3 Účetní rezervy.....	219
8.4 Účtování o rezervách.....	221
9. Pokles hodnoty majetku (úprava hodnot aktiv)	221
10. Kurzové rozdíly – ocenění majetku v cizích měnách	224
10.1 Obecná část	224
10.2 Druhy používaných kurzů v průběhu účetního období	225
10.3 Účtování kurzových rozdílů	227
10.3.1 Účtování kurzových rozdílů v průběhu účetního období	228
10.3.2 Účtování kurzových rozdílů při uzavírání účetních knih.....	229
10.4 Příklady účtování kurzových rozdílů	230
11. Účtování mezd, zdravotního a sociálního pojištění.....	232
12. Přijaté dotace, dary a jejich účtování	234
13. Daň z přidané hodnoty	238
13.1 Obecná charakteristika DPH a účtování	238
13.2 Účtování uskutečněných zdanitelných plnění a záloh	240
13.3 Cizí měna při účtování o DPH	241
14. Finanční leasing hmotného majetku a nájemné (z pohledu nájemce) ..	243
15. Účtování v kapitálových společnostech	249
15.1 Vymezení základních pojmů.....	249
15.2 Účtování při vzniku obchodní společnosti (zahajovací rozvaha a zakládací náklady)	250
15.3 Peněžité a nepeněžité vklady do kapitálových obchodních společností	251
15.3.1 Peněžité vklady do kapitálových obchodních společností.....	251
15.3.2 Nepeněžité vklady do kapitálových obchodních společností	253
15.3.3 Zvyšování základního kapitálu u kapitálových obchodních společností.....	256
15.3.4 Emisní ážio a příplatky mimo základní kapitál	259
15.4 Snižování základního kapitálu.....	260
15.5 Rozdělování zisku a jiných vlastních zdrojů u kapitálových společností	262
15.6 Záloha na podíl na zisku a její účtování a vykazování.....	264
15.7 Výsledek hospodaření minulých let.....	266

16. Účtování individuálního podnikatele	267
17. Splatná a odložená daň z příjmů	268
17.1 Obecně.....	268
17.2 Splatná daň z příjmů a rezerva na daň z příjmů	268
17.3 Odložená daň z příjmů.....	270
17.4 Účtování daně z příjmů ve veřejných obchodních společnostech.....	278
III. Účetní závěrka a uzavírání účetních knih	279
1. Uzavírání účetních knih a daň z příjmů	279
1.1 Postupy při uzavírání účetních knih	279
1.2 Otevírání a uzavírání účetních knih	281
2. Účetní závěrka	282
2.1 Vymezení účetní závěrky, druhy účetních závěrek a rozvahový den.....	282
2.2 Obsah a rozsah řádné účetní závěrky	284
2.3 Rozvaha a výkaz zisku a ztráty.....	286
2.3.1 Obecné vymezení rozvahy a výkazu zisku a ztráty, rozsah a formální pravidla pro jejich sestavování.....	286
2.3.2 Události po rozvahovém dni upravující údaje výkazů za běžné období.....	290
2.3.3 Srovnatelnost za běžné a minulé účetní období v účetních výkazech	290
2.3.4 Účetní výkazy s vazbou položek na účtovou osnovu (rok 2015 a 2016)	294
2.4 Příloha k účetní závěrce	313
2.4.1 Obecně	313
2.4.2 Rozsah a struktura přílohy pro podnikatele	315
2.4.3 Obsah přílohy pro podnikatele	316
2.5 Přehled o změnách vlastního kapitálu	330
2.6 Přehled o peněžních tocích	331
2.7 Sestavení a odevzdání účetní závěrky	332
2.8 Audit (ověření) účetní závěrky a výroční zprávy	334
2.9 Výroční zpráva	337
2.10 Způsoby zveřejňování údajů z účetní závěrky a z výroční zprávy.....	340
2.11 Zpráva o platbách orgánům správy členského státu EU	344
3. Přehled o peněžních tocích (cash flow).....	345
3.1 Úvod	345
3.2 Struktura a členění peněžních toků na činnosti (funkce).....	349
3.2.1 Základní struktura peněžních toků.....	349

3.2.2	Peněžní toky z provozní činnosti	349
3.2.3	Peněžní toky z investiční činnosti	350
3.2.4	Peněžní toky z finanční činnosti	351
3.2.5	Vykazování specifických položek v přehledu o peněžních tocích	351
3.3	Metody vykazování peněžních toků z provozní činnosti	353
3.4	Zdroj informací cash flow a analytická evidence	355
3.5	Souhrnný příklad na přehled o peněžních tocích (nepřímá metoda)	358
4.	Konsolidovaná účetní závěrka	380
4.1	Obecná část	380
4.2	Vymezení konsolidačního celku	384
4.3	Konsolidační pravidla	386
4.4	Rozdíl po první konsolidaci	387
4.5	Metody a systém konsolidace	387
4.6	Charakteristika metod konsolidace	388
4.6.1	Metoda plné konsolidace	388
4.6.2	Poměrná metoda konsolidace	389
4.6.3	Metoda ekvivalence	390
4.6.4	Vyloučení vzájemných operací	390
4.6.5	Konsolidovaná rozvaha a konsolidovaný výkaz zisku a ztráty	391
	Přílohová část – účetnictví	393
	Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví	394
	Vyhláška č. 500/2002 Sb.	454
	České účetní standardy – přehled	520
	Přílohová část – daňové zákony	645
	Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů	646
	Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů	672
	Vyhláška č. 146/1993 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů	917
	Pokyn D-282	918
	Pokyn D-285	927
	Pokyn D-286	929
	Pokyn D-288	935
	Pokyn D-332	944
	Pokyn D-333	965
	Pokyn D-334	969

Vyhláška č. 385/2015 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad	975
Informace, stanoviska a sdělení k zákonu o daních z příjmů	976
Sdělení k § 19 odst. 3 písm. a) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění.....	976
Použití ustanovení § 36 odst. 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZDP)	986
Sdělení Generálního finančního ředitelství k aplikaci ustanovení Čl. I bodu 2 a Čl. II bodu 2 zákona č. 402/2010 Sb.	990
Sdělení Generálního finančního ředitelství k aplikaci ustanovení Čl. I bodu 2 a Čl. II bodu 2 zákona č. 402/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 180/2005 Sb.	991
Informace Generálního finančního ředitelství k daňovému posouzení výstupu procesu registrace chemických látek.....	992
Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty.....	994
Přehled platných smluv České republiky o zamezení dvojího zdanění	1160